Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssa ja Finnmárkku fylkkagielda
Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuuni

Kollektivtrafikken i Troms

Presentasjon av hovedtrekk, utvikling og status for kollektivtrafikken i Troms for 2021.
Statistikk og tall 1.1 – 31.12.2021

2021

Hovedtrekk

TROMS fylkestrafikk
ROMSSA fylkkajohtolat

Innhold

Kollektiv totalt i Troms – *side 5*

Buss – *side 6*

Bybuss – *side 10*

Ferge – *side 18*

Hurtigbåt – *side 22*

Bruk av digitale tjenester – *side 24*

Fremgang til tross for vedvarende pandemi

Etter mange år med fin vekst i antall reisende i kollektivtrafikken, ble det totalt 2,5 millioner færre reiser i 2020 i forhold til 2019. Til tross for at pandemien fortsatt preget reisestrømmen, ble det en økning fra 2020 til 2021:

- 14 prosent flere bussreiser.
- 6 prosent flere hurtigbåtreiser.
- Uendret antall fergereiser (passasjerer og personbilenheter)

Passasjerutvikling 2017-2021

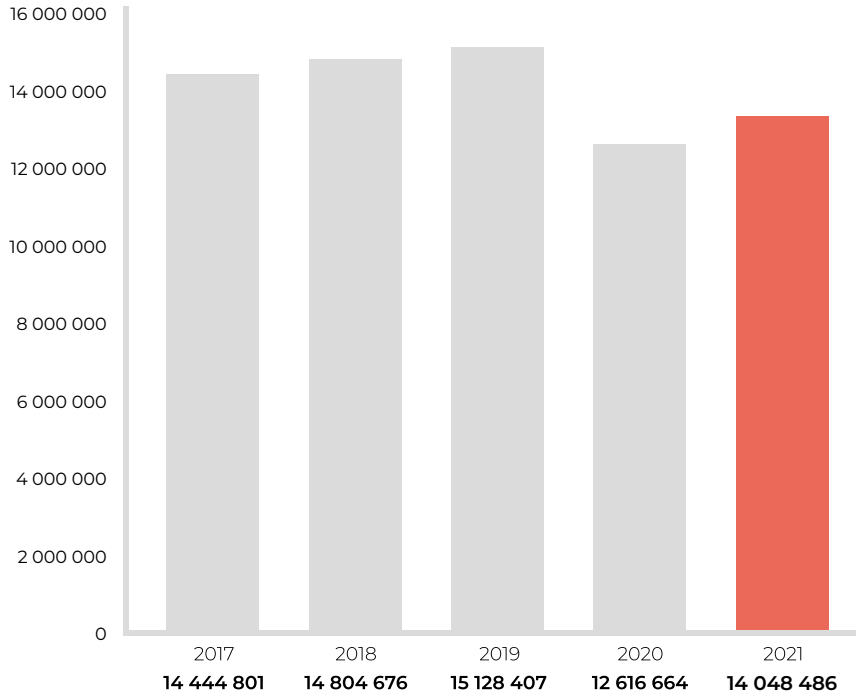

Buss
12 137 925
+14%

Hurtigbåt
204 480
+6%

Ferger (passasjerer ekskl. fører) *
655 180
-12%

*Note: Alle fergetall er iht. grunnlag fra operatører og ikke egne systemer.

PBE* på ferger
1 050 901
+6%

*Note: PBE er en forkortelse for personbilenheter

Kollektiv totalt i Troms

+11%

Passasjerer + personbilenheter
14 048 486
+ 1 431 822 reisende

Totalt buss i Troms

I 2020 sørget pandemien for 17 prosent færre bussreiser i Troms. Til tross for vedvarende smitteverntiltak og reiseråd gjennom store deler av 2021 ble det registrert en økning i antall bussreiser på 13,6 prosent.

Fordelingen mellom Tromsø bybuss og øvrig Troms viser at bybussene i Tromsø utgjør over 77 prosent av alle bussreiser. Til sammenligning var andelen 75 prosent i 2019. Skoleskyss utgjør en svært stor del av kollektivtrafikken i distriktet. Pandemien påvirket skoleskyssen også i 2021, hovedsakelig de videregående skoler, men ikke like sterkt som i 2020.

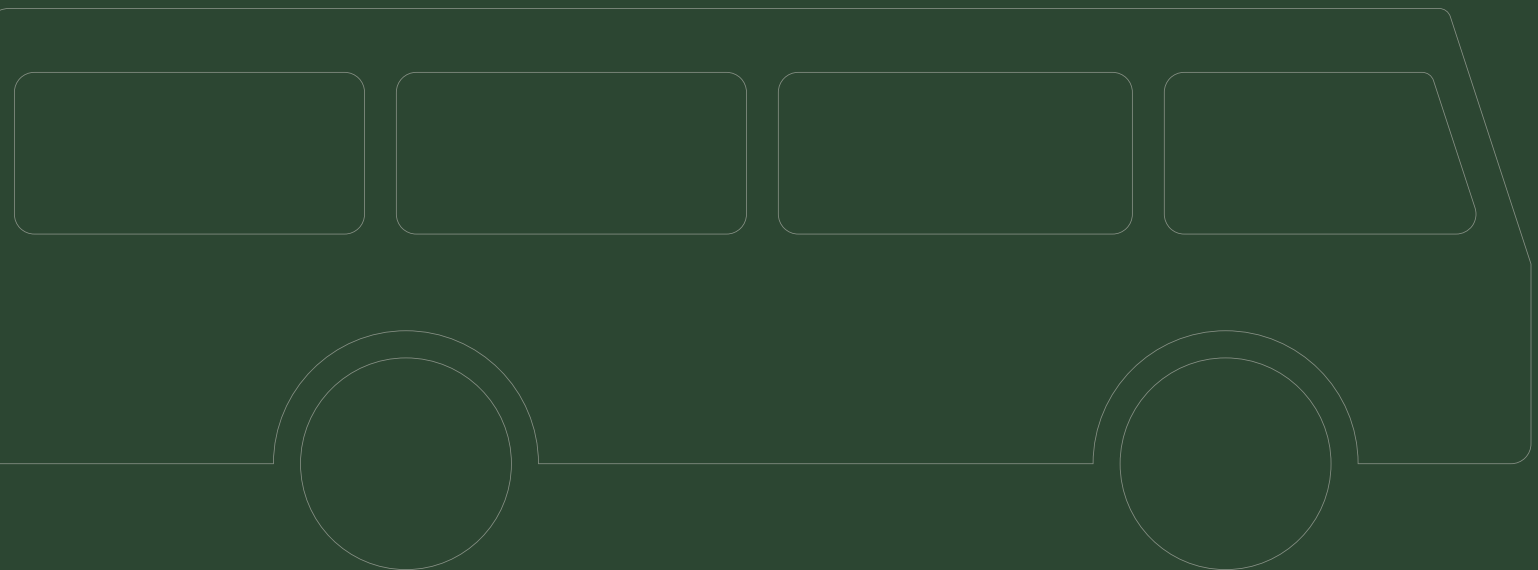

Antall reisende i Troms

12 137 925 **+13,6%**

+1 454 209 reisende

Tromsø bybuss

9 408 770 **77,5%**

Øvrig Troms

2 729 155 **22,5%**

Passasjerutvikling buss per område

Tallene per område viser en sterk vekst fra 2020 til 2021. Det skyldes at pandemien har hatt en svakere effekt på reisetallene i 2021 sammenliknet med 2020. F.eks. var all skoleskyss innstilt en lengre periode i 2020. Det samme har ikke vært tilfelle i 2021. Dette er hovedårsaken til den sterke veksten i distriktet.

Men også i byene ser vi en sterk vekst i 2021. Det har vært mindre hjemmekontor og mer arbeidsreiser i 2021 enn i 2020.

Totaltallene på buss er fortsatt under 2019-nivå. Det må også nevnes at vi i 2019 hadde en annen tellemåte som bl.a. var avhengig av manuell registrering av alle som hadde mobil-billett. Det vil si at ikke alle reisende i 2019 er registrert. Fra 2020 har vi automatisk passasjertelling.

Nord-Troms
429 438
+22%
Tromsø bybuss
9 408 770
+13%
Tromsø distrikt
432 058
+8,2%
Midt-Troms
883 697
+21,2%
Harstad bybuss
656 714
+18,1%
Sør-Troms distrikt
327 248
+11,6%

Bybussene

Tall for bybussene i Tromsø og Harstad viser at folk fant tilbake til busstilbudet i løpet av 2021, og at reisestatistikken for 2021 nesten er tilbake på 2019-nivå.

Økning i Tromsø by er på 13,6 prosent fra 2020 til 2021, mens det i Harstad har vært en økning på 18 prosent i samme periode. Noe av grunnen til forskjellen kan være knyttet til den lokale smittevernforskriften som ble innført i Tromsø i november.

I 2019 hadde vi en annen tellemåte som blant annet var avhengig av manuell registrering av alle som hadde mobilbillett. Det vil si at ikke alle reisende i 2019 er registrert. Fra 2020 har vi automatisk passasjertelling. Tallene for 2019 er ikke helt sammenliknbare med tallene for 2020 og 2021. Dette forklarer nok en god del av grunnen til at Troms ligger høyt i landssammenheng når vi sammenlikner med 2019-tallene.

Trafikktall i oktober 2021 i % av oktober 2019

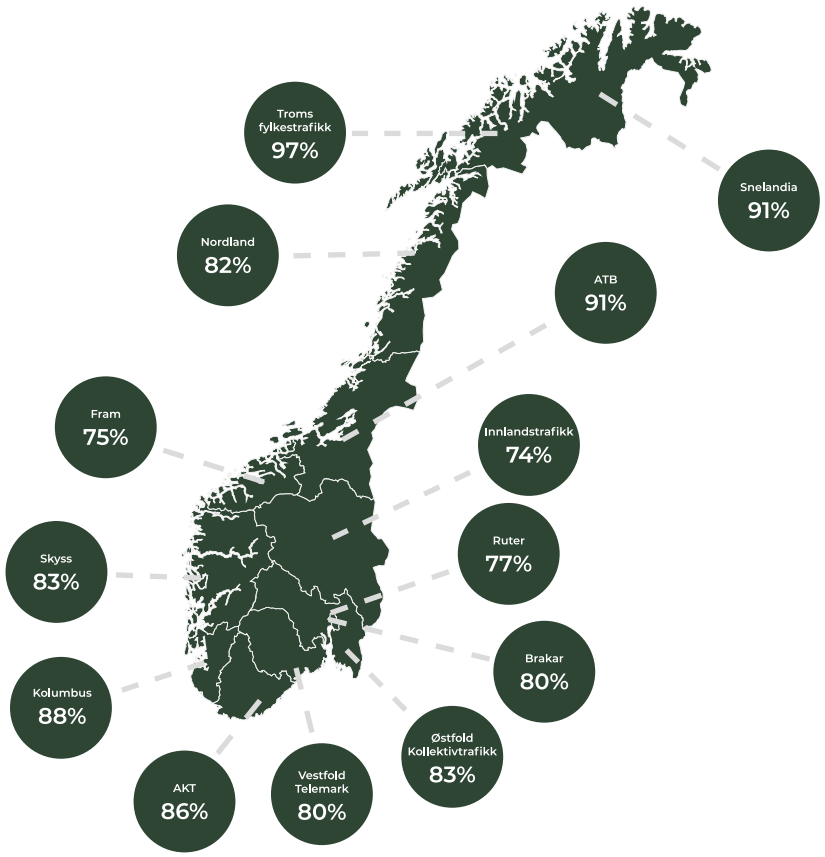

Passasjerutvikling i bybussene

Utviklingen i Tromsø

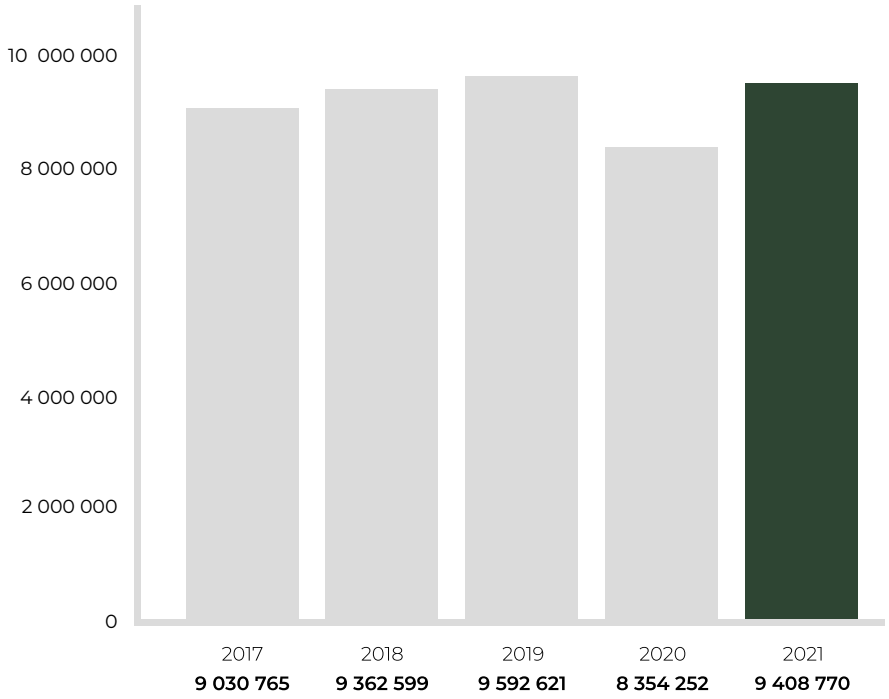

Utviklingen i Harstad

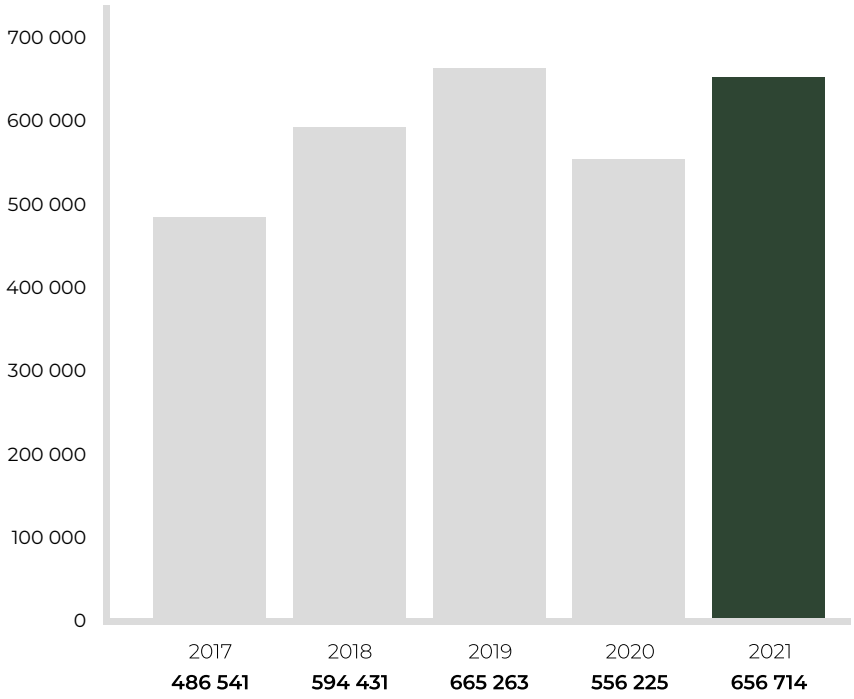

Reisende med de største bylinjene i Tromsø

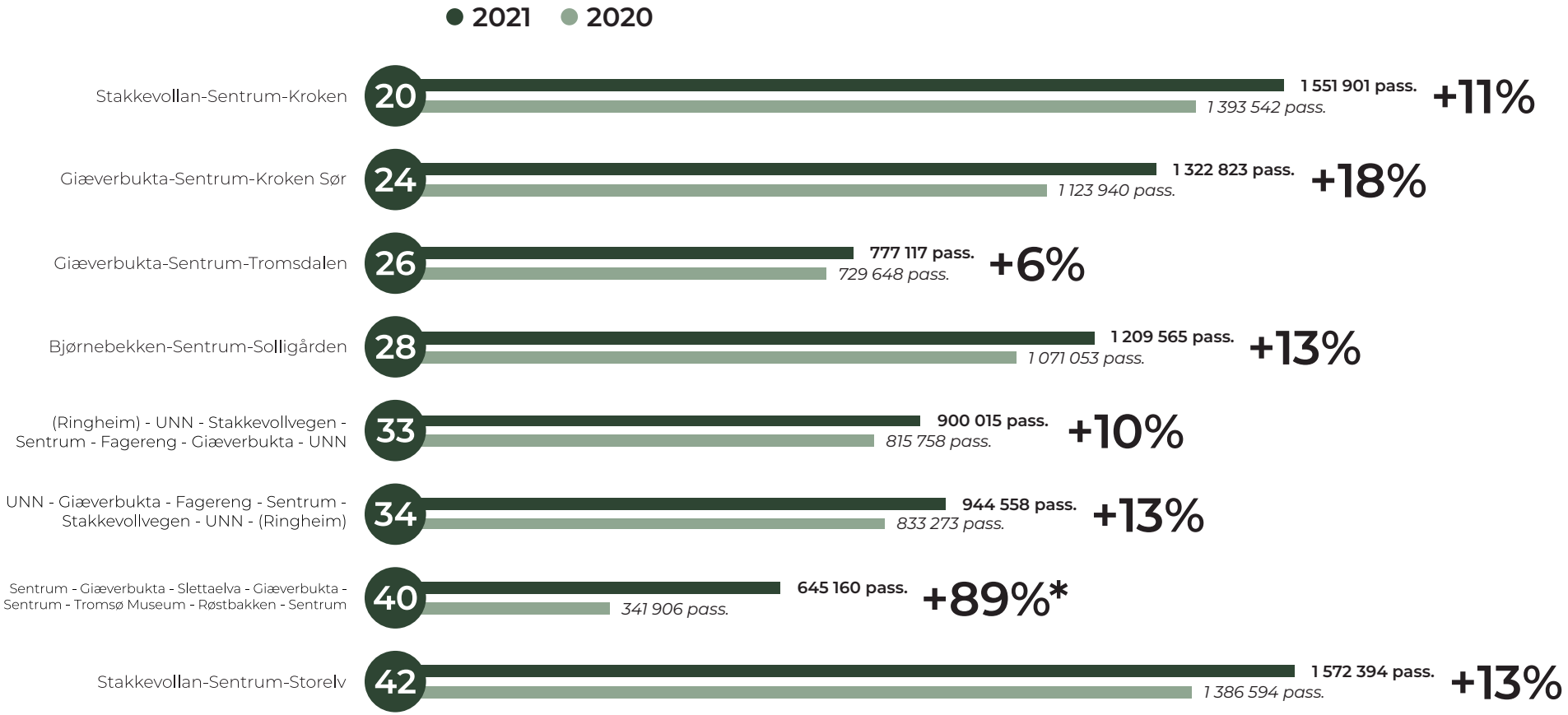

*Økning på linje 40 skyldes sammenslåing av linje 37 og linje 40.

Reisende med de største bylinjene i Harstad

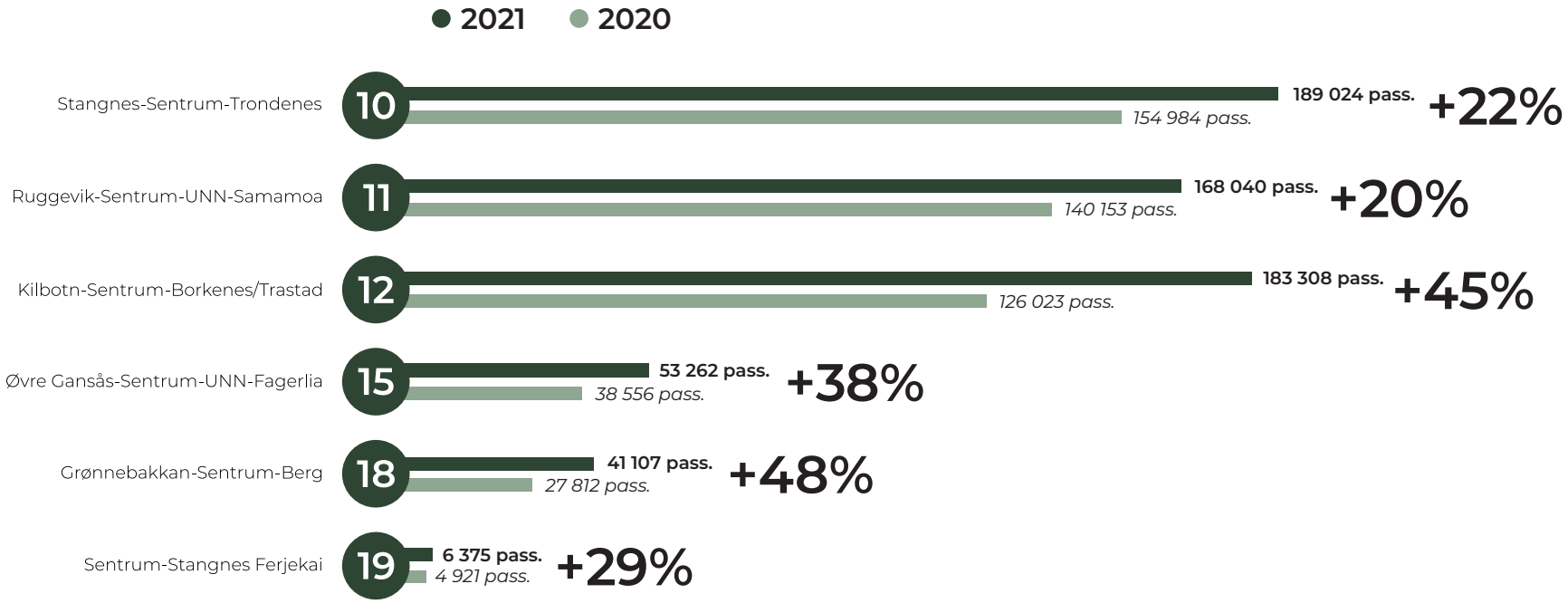

De mest brukte holdeplassene i Troms

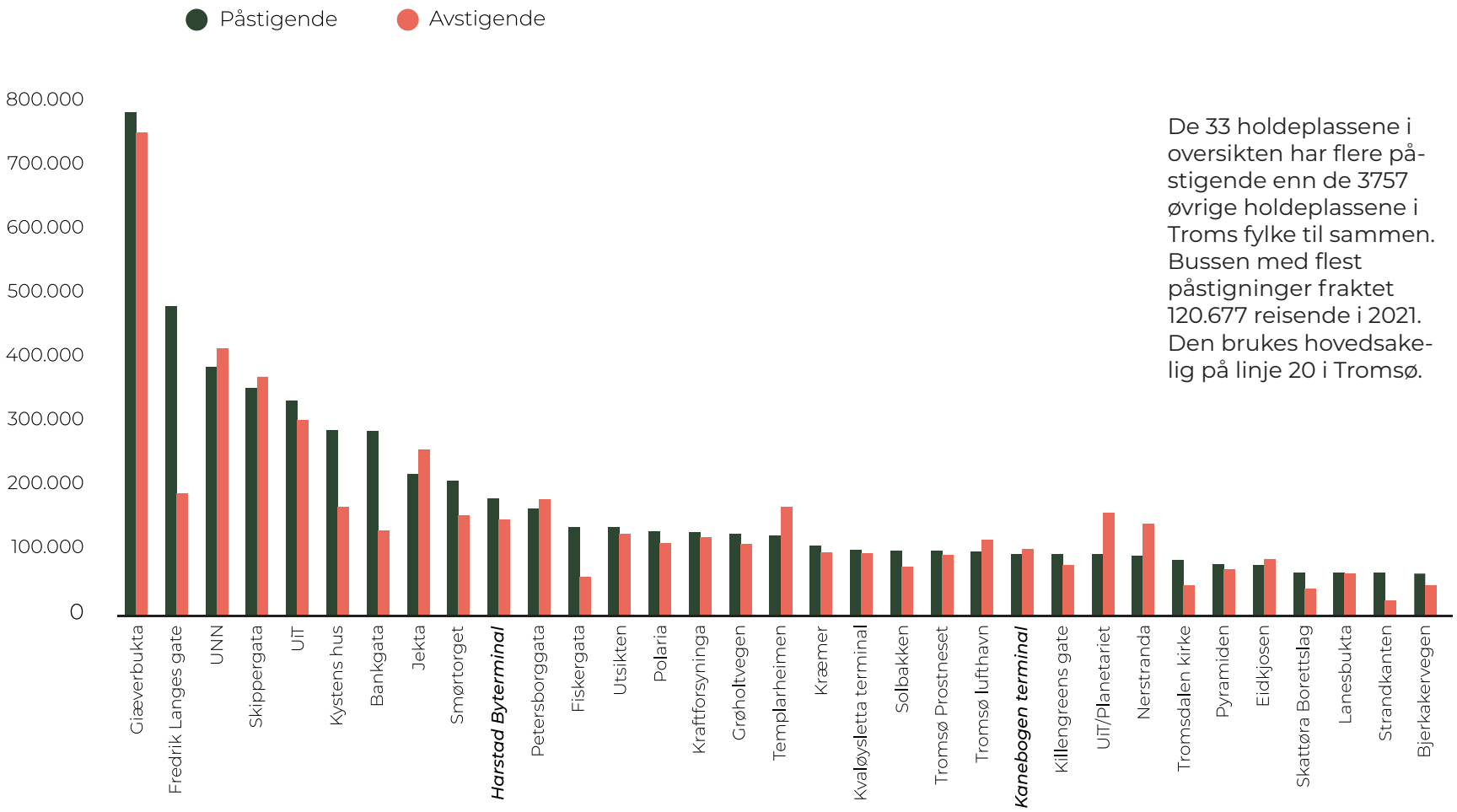

De 33 holdeplassene i oversikten har flere påstigende enn de 3757 øvrige holdeplassene i Troms fylke til sammen. Bussen med flest påstigninger fraktet 120.677 reisende i 2021. Den brukes hovedsakelig på linje 20 i Tromsø.

Tidspunkt for påstigning og avstigning

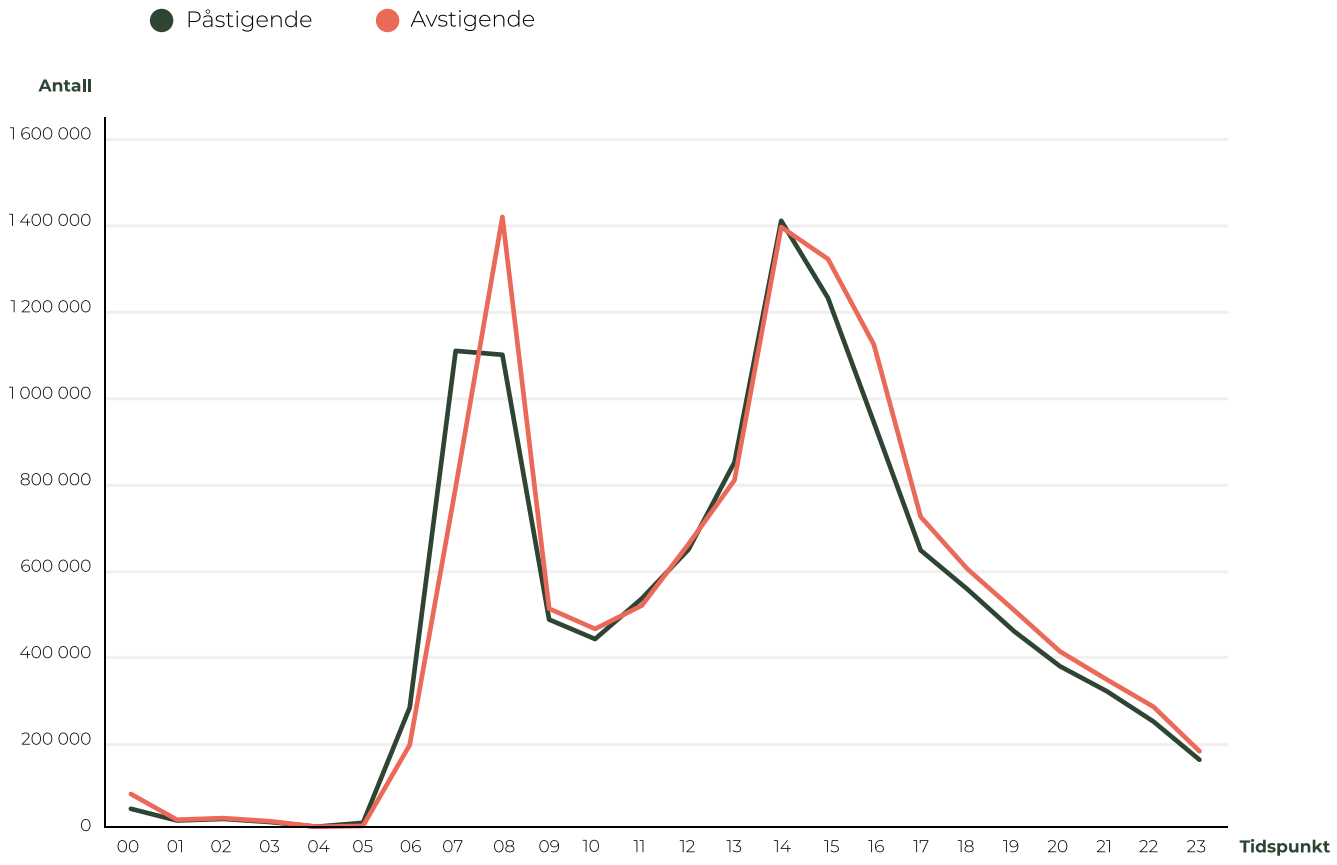

Pandemi-effekt

Antall reisende pr. uke bybuss Tromsø

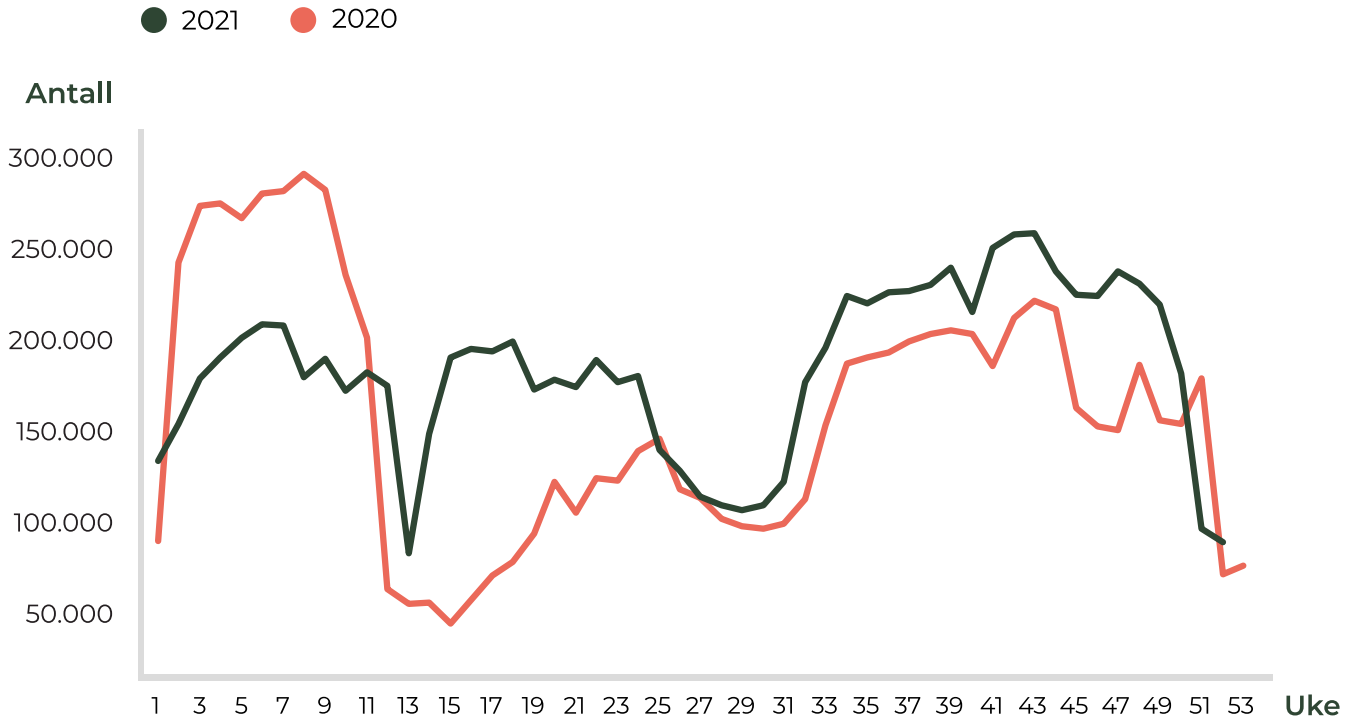

Linjene viser effekt av pandemien men også virkning av andre forhold (bl.a. ferier). Fra midten av mars 2020 falt antall reisende dramatisk. Deretter har det vært svingninger både i 2020 og 2021 knyttet til pandemien og smitteverntiltak.

Snik

Snikprosenten har økt sterkt. Det er i kjølvannet av pandemien
behov for tiltak for å redusere antall «gratispassasjerer».
Høy snikprosent undergraver finansieringen av kollektivtilbudet.

Totalt

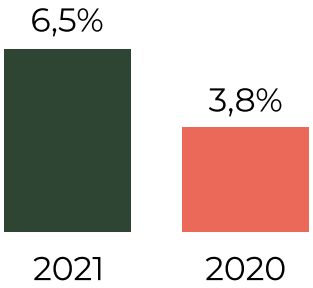

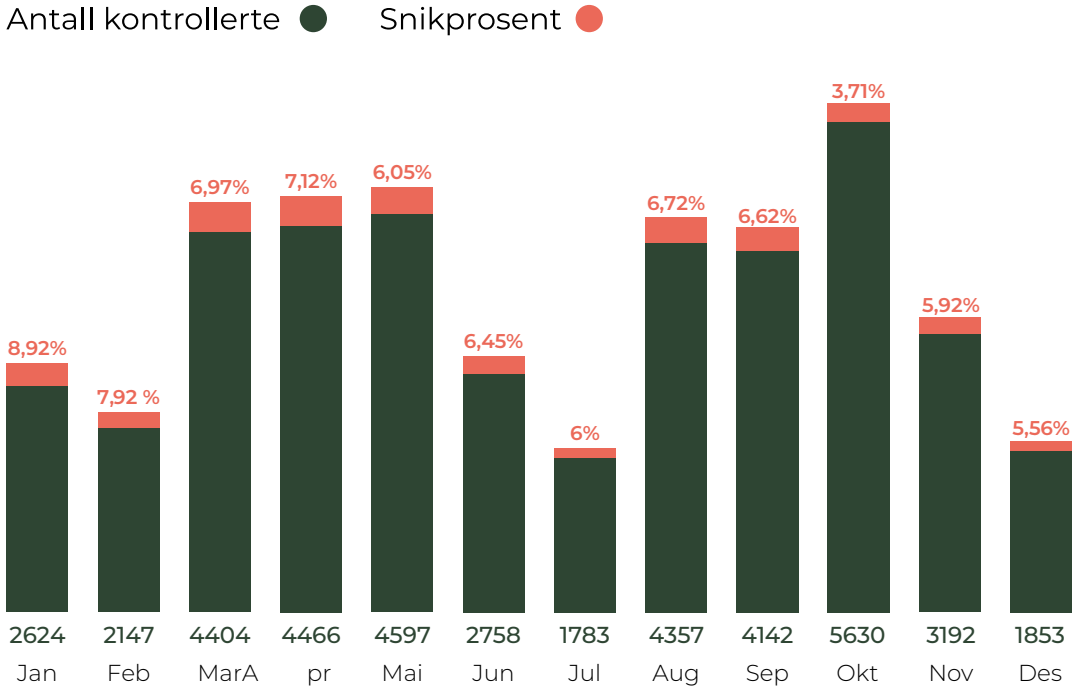

Ferge

I 2021 ble det foretatt bytte av billettsystem på våre fergesamband. Fra primo mai ble det innført autopass. Vi ser at antall kjøretøy er uendret mens antall PBE har økt. Dette er en klar indikasjon på at andelen store kjøretøy har økt. Nedgang i passasjerer kan ha sammenheng med pandemi / delvis omkjøring, trolig knyttet til fritidsreiser men vi har ikke sikre konklusjoner rundt dette.

Passasjerer (ekskl. fører)
655 180
-12%

Personbilenheter
1 050 901
+6%

Kjøretøy (uendret)
685 971

Sommerfergene

Tallene gjelder sommersesongen fram til primo september.
Tallene for helårsdrift for Brensholmen – Botnhamn er ikke med her.

Andenes – Gryllefjord hadde en måned lengre seilingstid i 2021 sammenliknet med 2020 (pga. pandemien). Botnhamn – Brensholmen hadde en ukes lengre seilingstid i 2021. Begge sambandene hadde flere avganger i 2021 pga. ekstra finansiering fra Troms Holding.

Fra primo mai ble det innført autopass. Nedgangen i passasjerer på Botnhamn – Brensholmen kan tyde på færre passasjerer per kjøretøy, men vi har ikke sikre konklusjoner rundt årsakene til dette.

Botnhamn - Brensholmen

Passasjerer
19 983
-13%

Personbilenheter
21 503
+10%

Kjøretøy
17 941
+13%

Andenes - Gryllefjord

Passasjerer
15 580
+12%

Personbilenheter
14 517
+22%

Kjøretøy
11 873
+31%

AutoPASS

Autopass ble innført primo mai 2021. Det er kun 3,5 % av de reisende på fergene etter at autopass ble innført som har passert uten avtale.

Antall kjøretøy 520 069
Andel nullutslippskjøretøy 5,18%

Hvor stammer kjøretøyet fra?

- Norge 97,42%
- Tyskland 1,05%
- Finland 0,98%
- Litauen 0,30%
- Sverige 0,25%

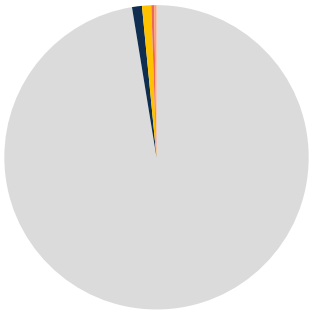

Andel passeringer med avtale - 96,48%

- Forskudd 67,95%
- Brikke 28,53%
- Øvrig 3,52%

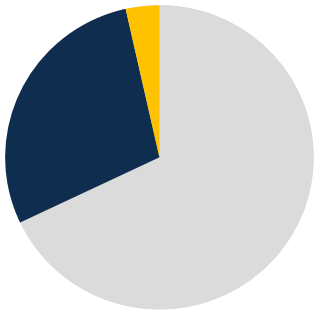

HØGSFJORD

Hurtigbåt

Reisende med hurtigbåt har ikke samme vekst i antall reisende fra 2020 til 2021 sammenliknet med bussreiser. Dette skyldes i hovedsak pandemien, med færre arbeidsreiser og mindre trafikk på linje 2. I 2019 ble det gjennomført 201 304 reiser med linje 2. I 2020 var antall reisende på linjen 140 412, mens det i 2021 vokste til 151 046. Det betyr at linje 2 i 2021 har mistet hver fjerde reise i forhold til 2019.

Hurtigbåtpassasjerer i 2021

Totalt hurtigbåtpassasjerer

204 480 **+5,7%**

+11 032 reisende

Hurtigbåtpassasjerer fordelt på linjene

2	Tromsø-Finnsnes-Harstad **151 046**	**+7,6%**
3	Tromsø-Skjervøy **16 203**	**+37,6%**
4	Tromsø-Vikran-Tennskjær-Lysnes **11 630**	**-23,9%**
5	Sommarøy-Tussøy-Sandneshamn **1 027**	**-17,2%**
6	Harstad-Bjarkøystedene-Senja **16 883**	**-3,3%**
9	Skjervøy-Kvænangen **7 691**	**+5,6%**

- **Linje 2** – 73,9%
- **Linje 3** – 7,9%
- **Linje 4** – 5,8%
- **Linje 5** – 0,5%
- **Linje 6** – 8,4%
- **Linje 9** – 3,5%

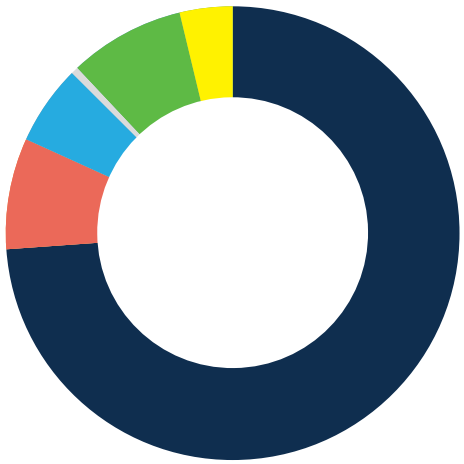

Bruk av digitale tjenester

Nærmere 70 prosent av alle transaksjoner for buss og hurtigbåt gjennomføres nå i betalingsappen Troms Billett. En økning på 40 prosent i forhold til 2019. Reiseråd og betalingsrestriksjoner har bidratt til at flere har tatt i bruk betalingsappen Troms Billett for å kjøpe kollektivbilletter. Selv om det igjen er mulig å betale med kontanter ser Troms fylkestrafikk at andelen som kjøper digitale billetter fortsetter å øke, også etter gjenåpning.

Årsaken til nedgang i antall solgte billetter fra 2020 til 2021 skyldes en sterk økning i antall solgte periode-billetter. Det selges periodebilletter med varighet 24 timer; 7 dager; 30 dager og 90 dager. Solgte periode-billetter har økt med 37 % fra 2020 til 2021. Største forklaringsfaktor ligger nok også her i pandemien.

Troms Billett

Antall solgte billetter

1 704 501 -13,8%

-272 793

Antall solgte billetter buss og hurtigbåt (ikke ferge)

1 609 501 -2,3%

-37 793

Antall solgte periodebilletter

102 726 +36,6%

+27 534

Andel av totalsalg

- Troms Billett 55,3%
- Fara 26,4%
- AutoPASS 16,9%
- Strex 1,4%

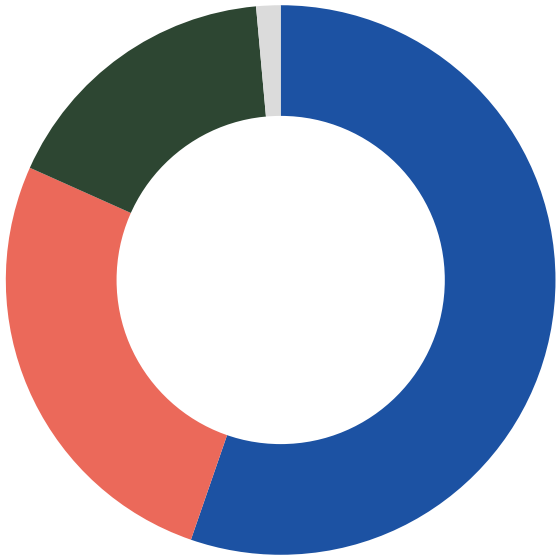

Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssa ja Finnmárkku fylkkagielda
Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuuni

TROMS fylkestrafikk
ROMSSA fylkkajohtolat